

Poročilo Javne službe v vinogradništvu na KGZS Kmetijsko gozdarskem zavodu Nova Gorica o opravljenem delu in rezultatih o izvedbi nalog za leto 2021

Naloge Javne službe v vinogradništvu na KGZS Kmetijsko gozdarskem zavodu Nova Gorica so v letu 2021 potekale v Oddelku Seleksijsko trsničarsko središče Vrhopolje. V sodelovanju s podizvajalci – UL Biotehniška fakulteta in Kmetijski inštitut Slovenije smo, v skladu s podpisano pogodbo, strokovno in kakovostno opravili vse naloge.

V STS Vrhopolje smo trije stalno zaposleni, po potrebi pa smo si ob delovnih konicah pomagali s študentskim delom.

Izvedli smo sledeče naloge:

- selekcija vinske trte v vinorodni deželi Primorska,
- zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala vinske trte v vinorodni deželi Primorska,
- strokovno-tehnična koordinacija v vinogradništvu.

1. SELEKCIJA VINSKE TRTE V VINORODNI DEŽELI PRIMORSKA

1.1 Pozitivna množična selekcija

Oskrbovali smo vinograd na Pouzelcah posajen z lokalnimi sortami - 200 različnih akcesij, skupaj 2520 trt. Nadaljevali smo s pozitivno množično selekcijo lokalnih sort posajenih v lastnem kolekcijskem vinogradu na Pouzelcah in v vinogradu na Pradah v Slovenski Istri, v vinogradu posajenem z namiznimi sortami na Vogrskem ter v vinogradu posajenem z lokalno sorto Cipro pri vinogradniku v Slovenski Istri. Selekcija vključuje tudi zdravstveno selekcijo – vizualne preglede, vodenje selekcijske knjige, označevanje trt. Skupno smo opravili 7 selekcijskih pregledov 5200 trt v 4 vinogradih, izpolnili smo 4 selekcijske knjige. Spremljali smo dinamiko dozorevanja z načrtnim vzorčenjem in analizo grozdja v tedenskih razmikih - masa jagod, sladkor, skupne kisline, jabolčna, vinska kislina ter pH in YAN – skupaj 225 vzorcev grozdja. Predelali smo grozdje 4 lokalnih sort – Volovnik, Bianchera, Cipro in Pokalca in donegovali vino. Ostalo grozdje smo potrgali in ga oddali v Klet Vipava. Poleg tega smo opravili še selekcijski pregled in označili trte pri sortah merlot – Vipavska dolina in refošk – Kras.

1.2 Klonska selekcija

V letu 2021 smo redno oskrbovali vinograd na Pouzelcah – skupno število 2228 trt, 8 sort: Refošk, Malvazija, Zeleni sauvignon, Laški rizling, Merlot, Rebula, Vitovska grganja in Cipro. Nadaljevali smo s klonsko selekcijo – opravili smo 2 pregleda 1600 trt in izpolnili selekcijsko knjigo. Spremljali smo pojav bolezni in škodljivcev in izvajali vizualne zdravstvene preglede. Odločili smo se za predelavo grozdja 4 klonskih kandidatov sorte Malvazija, 6 elit sorte Refošk in 5 elit sorte Zeleni sauvignon. Spremljali smo dinamiko dozorevanja, pobirali vzorce grozdja v tedenskih razmikih in analizirali grozdje – 150 vzorcev - maso jagod, sladkor, skupne kisline, jabolčno vinsko kislino ter pH in YAN. Ob trgatvi smo prešteli in stehtali pridelek 10 trt vsake elite in pridobili podatke o rodnosti. Posebej smo potrgali po približno 80 kg grozdja vsake elite in ga predelali. Začeli smo s trgatvijo 5 elit sorte Zeleni sauvignon – trgatev je bila 15. septembra, nadaljevali smo 21. septembra 4 klonski kandidati Malvazija in končali 22. septembra – 6 elit Refošk. Skupaj smo v lastni kleti naredili 15 mikroviniifikacij klonskih kandidatov in v nadaljevanju vino redno kontrolirali in analizirali. V novem vinogradu Pouzelce 1 smo skrbno obrezali in redno oskrbovali mlade trte – klonske kandidate sorte Rebula in sorte Merlot skupno smo 611 trt, ter dokončno uredili odvodnjavanje ob parceli. Cepili smo 4 klonske kandidate Malvazije na dve različni podlagi Kober 5BB in Richter 110 in pa posamezne elite sorte Zelen in Barbera, ki smo jih odbrali za nadaljnjo klonsko selekcijo. Pridelali smo 4500 trsnih cepljenk klonskih kandidatov Malvazije in 500 trsnih cepljenk sort Barbera in Zelen. Nabrali smo 410 vzorcev – enoletni les klonskih kandidatov Refošk in Zeleni sauvignon ter Barbera in Zelen in pooblaščen laboratorij je opravil komplet testiranja na viruse - ELISA testi.

V sodelovanju z BF - Katedra za genetiko, biotehnologijo, statistiko in žlahtnjenje rastlin smo nadaljevali z uvajanjem metode za eliminacijo virusov, v rastlinjak smo prenesli majhne rastline – mikro cepljenke, poleti smo jih presadili v večje lonce in jih redno oskrbovali. Nabrali smo vzorce trt v vinogradu Pouzelce za potrebe PCR in mikrograftinga.

V vinogradu na Pouzelcah – v delu kolekcijskega vinograda, kjer so posajeni klonski kandidati, smo obdelali tla – v vrsti in medvrstni prostore in jih pripravili za setev. Za potrebe poskusa v sklopu projekta Aqcuavitis (KIS in KGZ Nova Gorica – Kmetijska svetovalna služba) smo posejali različne mešanice, primerne za pomladansko setev in obenem za preizkušanje rastlin primernih za zeleno gnojenje oz. za kratkotrajno ozelenitev. Pred tem smo pomagali pri jemanju vzorcev tal za kemično in mehansko analizo.

Obdelali smo podatke za klonske kandidate sort Refoš in Zeleni sauvignon, ki smo jih vinificirali v letu 2020. Vino smo ocenili pri pooblaščenih organizaciji.

S koordinatorjem Denisom Rusjanom sva dopolnila in posodobila Metodologijo klonske selekcije.

Preglednica 1: Letni cilji in kazalniki za doseganje letnih ciljev in kazalnikov za nalogo Selekcija

Letni cilji	Kazalniki za doseganje letnih ciljev
oskrba vinograda	Urejen in primerno oskrbovan vinograd, evidenca škropljenj, pridelek grozdja 10.000 kg
pozitivna množična selekcija i	7 pregledov, 4 vinogradi, 5200 pregledanih trt, izpolnjene 4 selekcijske knjige, 225 vzorcev in analiz grozdja, 4 mikroviniifikacije in 4 vina lokalnih sort
klonska selekcija	2 pregleda, 1 vinograd, 1600 pregledanih trt, izpolnjena selekcijska knjiga, zbrani podatki o fenofazah, o pojavu bolezni in škodljivcev, meritve parametrov rasti in rodnosti pri 15 elitah – klonskih kandidatih, 150 vzorcev in analiz grozdja, 15 mikroviniifikacij in 15 pridelanih vin klonskih kandidatov, pridelane trsne cepljenke klonskih kandidatov sorte Malvazija – 4500 kom in trsne cepljenke izbranih elit Barbera in Zelen – 500 kom, oskrba mladih rastlin – trte po postopku mikrografting
Priprava programa in poročil	Izdelan letni program dela, redna mesečna poročila o delu in končno letno poročilo
Povezovanje javne službe z drugimi javnimi službami	1.Služba za varstvo rastlin - preizkušanjem inovativnih ukrepov - bolezni lesa vinske trte 2.SC Bilje – namizne sorte grozdja 3.Služba za kmetijsko svetovanje – klonska selekcija – trgategv; projekta Ecovinegoals, Aqcuavitis, sadjarski tečaj
Povezovanje javne službe z drugimi strokovnimi institucijami	1.UL BF – Katedra za sadjarstvo, vinogradništvo in vrtnarstvo; Katedra za genetiko, biotehnologijo, statistiko in žlahtnjenje rastlin 2.UNG – projekt Plasticgrape 3.KIS – genska banka, projekt Aqcuavitis 4. MKGP - KOPOP in SOPO ukrepi SKP 2023-2027

2. ZAGOTAVLJANJE IZHODIŠČNEGA RAZMNOŽEVALNEGA MATERIALA VINSKE TRTE V VINORODNI DEŽELI PRIMORSKA

Oskrbovali smo bazni matični vinograd, ga redno pregledovali sami in skupaj s kontrolorjem ob rednih dvakrat letnih pregledih. V vinogradu smo naredili vzdrževalno selekcijo in pridelali kakovostne bazne cepiče - 150.000, od tega smo jih 64.000 oddali zainteresiranim trsničarjem. Vodili smo selekcijsko knjigo, zapisali podatke o fenofazah, o pojavu bolezni in škodljivcev in v tedenskih razmikih nabrali 30 vzorcev grozdja in naredili analize grozdja. Ob primerni zrelosti smo grozdje potrgali in oddali v Klet Vipava. Nabrali smo več kot 700 vzorcev trt - dozorele rozge pri sortah Sivi pinot 457, Modri pinot 115, Marselan 980, Malvazija SI-37, Pinela SI-28 in delno Zelen SI-26 za redna testiranja na viruse, ki jih izvaja kontrolna organizacija. Ker trenutno ni povpraševanja po baznih trsnihih cepljenkah, v letu 2021 nismo cepili sadilnega materiala te kategorije, razen 400 kom trsnihih cepljenk sorte Malvazija SI-37, za primerjavo k novim klonskim kandidatom Malvazije.

V rastlinjaku v Vrhpolju smo oskrbovali posajene klone in vzdrževali repozitorij ter indikatorje – podlage, ki jih potrebujemo za zdravstveno selekcijo.

Preglednica 2: Letni cilji in kazalniki za doseganje letnih ciljev in kazalnikov za nalogo Zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala vinske trte

Letni cilji	Kazalniki za doseganje letnih ciljev
oskrba baznega vinograda Pri mostu, oskrba trt v rastlinjaku	Urejen in primerno oskrbovan vinograd in rastlinjak, evidenca škropljenj, pridelek grozdja 9.000 kg
vzdrževalna selekcija	2 redna pregleda, 2895 pregledanih trt, izpolnjena selekcijska knjiga, podatki o fenofazah, o pojavu bolezni in škodljivcev, 30 vzorcev grozdja in kemičnih analiz grozdja
zagotavljanje baznih cepičev	število pridelanih cepičev - 150.000, oddanih 64.000

3. STROKOVNO TEHNIČNA KOORDINACIJA

Strokovno tehnično koordinacijo izvaja dr. Denis Rusjan. Glavni cilj strokovno tehnične koordinacije je vzajemni prenos strokovnega znanja, izkušenj, razmišljanj ter pobud med različnimi deležniki, ki se neposredno in posredno ukvarjajo z vinogradništvom, vinarstvom in trsničarstvom (vinogradniki in vinarji, strokovne in znanstvene inštitucije, ministrstva, združenja in društva, gospodarski subjekti, študenti in dijaki, občine itd.). Vse informacije o delu, rezultatih dela in vabila JSV se kar se da sproti objavljajo na spletni strani javne službe, kjer lahko zainteresirani pridobijo tudi vse ustrezne kontakte strokovnih služb JSV.

Preglednica 3: Aktivnosti in opisi dela za doseganje letnih ciljev in kazalnikov strokovno-tehnične koordinacije JSV za leto 2021

Št.	Aktivnost	Datum in kraj	Opis in opombe
1	Metoda klonske selekcije	8. 1. SP, 13.1. – 14. 1., 25. 1.	- sestanek STS Vrhopolje, - usklajevanje metode dela, - priprava besedila, - priprava slik
2	Organizacija webinarja Tolerantne sorte Primorska	18.1. – 22. 1., 5. 2. SP	- postavitve programa, - sestanek STS Vrhopolje, - usklajevanja strokovne vsebine, - usklajevanje terminov, - oblikovanje vabila, - razpošiljanje vabil in objava dogodka na spletni strani JSV
3	Webinar Tolerantne sorte Primorska	11. 2.	- predstavitev JSV, - predstavitev programa in dela JSV, - predstavitev zaključnih in preliminarne rezultate - udeležba okrog 120 vinogradnikov/vinarjev
4	Sestanek MKGP - SVV	16. 2.	- predstavitev kriznih ukrepov za vinogradništvo in vinarstvo, - predstavitev PRP za obdobje 2023-2027
5	Organizacija webinarja Tolerantne sorte Podravje, Posavje	24. 2. 1. 3. – 5.3. 8. 3. -10. 3.	- sestanek specialisti Podravja in Posavja - postavitev programa, - usklajevanja strokovne vsebine, - usklajevanje terminov, - oblikovanje vabila, - razpošiljanje vabil in objava dogodka na spletni strani JSV
6	Webinar Tolerantne sorte Podravja in Posavja	11. 3.	- predstavitev JSV, - predstavitev programa in dela JSV, - predstavitev zaključnih in preliminarne rezultate - udeležba okrog 100 vinogradnikov/vinarjev
7	Sestanek izvajalci in podizvajalci JSV	12. 3. SP	- STS Ivanjkovci -
8	Poročilo JSV 2020 Tehnološki listi JSV 2020	19.3. SP STS Vrhopolje, 15. 3. – 18. 3. 26.3. SP KGZ GO	- pregledovanje in usklajevanja aktivnosti in rezultatov programa v poročilih JSV 2020, - oblikovanje in usklajevanja Tehnoloških listov za JSV - program webinarja EKO V & V
9	Organizacija webinarja EKO	22. 3. – 24. 3. 29. 3. – 31. 3.	- postavitev programa, - usklajevanja strokovne vsebine,

	vinogradništvo in vinarstvo	6. 4. – 8. 4.	- usklajevanje terminov, - oblikovanje vabila, - razpošiljanje vabil in objava dogodka na spletni strani JSV
10	Sodelovanje na OIV sestankih	12. in 13. 4.	- resolucije PROT & GEN - resolucije GEN & RES
11	Radio Koper Intervju	14. 4.	- promocija JSV
12	Webinar EKO vinogradništvo in vinarstvo v Sloveniji	15. 4.	- statistika EKO V & V v Sloveniji, - sodelovanje s JSKS – specialisti EKO vinogradništvo in vinarstvo (izkušnje, izzivi itd.), - sodelovanje s JSVR – specialist za varstvo rastlin EKO, - sodelovanje s kontrolno organizacijo KON-CERT, - sodelovanje z uporabniki – EKO vinogradniki in vinarji - število prisotnih čez 170 udeležencev
13	Sestanek Občina Brda	16. 4.	- možnosti sodelovanja JSV pri digitalizaciji okoliša Brda
14	Sestanek MKGP - AKIS	19. 4.	- seznaničev z AKIS programom, - priporočila, pripombe in nadgradnja
15	Sestanek STS Vrhopolje	7. 5.	- cilji SKP vinogradništvo - poskus EKO varstvo – škropilni načrt
16	Sestanek MKGP	11. 5.	- cilji in ukrepi SKP 2021-2027
17	Sestanek digitalizacija vinogradništvo	17. 5. - Brda	- seznaničev s projektom o digitalizaciji, - možnost sodelovanja JSV pri projektu, - strokovno mnenje o izvajanju oz. pomenu digitalizacije
18	Sestanek STS Vrhopolje	3.6. – Pouzelce in bazni vin.	- ogled in kontrola stanja vinogradov vključenih v aktivnosti JSV
19	Sestanek digitalizacija vinogradništvo	8.6. - Vinakoper	- seznaničev s projektom o digitalizaciji, - možnost sodelovanja JSV pri projektu, - strokovno mnenje o izvajanju oziroma pomenu digitalizacije
20	Delavnica VCR Rauscedo, Italija	9. 6. – VCR Rauscedo	- seznaničev o medvrstnih križancih (novih, že introduciranih itd.), - degustacija in sodelovanje pri organoleptični oceni pridelanih vin križancev iz različnih držav EU
21	Mikrografting in tkivne kulture	7. 7., Vipava	- vzorčenje trt za potrebe mikrograftinga, zdravljenja trt v selekciji
22	Sestanek SKP Vinakoper	30. 7., Koper	- uporabnike seznaničev s SKP in pridobivanje njihovih pripomb, ukrepov
23	Sestanek SKP KGZ MB	10.8., Maribor	- seznaničev s SKP in oblikovanje skupnih strokovnih pripomb, predlogov
24	Sestanek SKP Brda	11.8., Dobrovo	- uporabnike seznaničev s SKP in pridobivanje njihovih pripomb, ukrepov
25	Delavnica kompostiranje	17.8., Slap pri Vipavi	- udeležba na strokovni delavnici o kompostiranju
26	Tehnološki poskus JSV podlage	18. 8., Semič	- preverjanje izvedbe, izvajanja in uspešnost tehnološkega poskusa
27	Sestanek JSV – STS Ivanjovci	19.8., Ivanjovci	- sestanek na STS Ivanjovci o opravljenem delu ter aktivnostih programa
28	Sestanek JSV – STS Vrhopolje	31.8., Vrhopolje	- sestanek na STS Ivanjovci o opravljenem delu ter aktivnostih programa
29	Pregled Genske banke vinske trte - Brda	1.9., Dobrovo	- pregled trt oziroma sort v genski banki trte v Brdih
30	Vzorčenje trt – zdravljenje trt	10. 9., Vipava	- vzorčenje trt v vinogradu Pouzelce (STS Vrhopolje) za potrebe PCR in mikrograftinga
31	Sestanek sodelovanja JSV - digitalizacija	22.9., Dobrovo	- možnosti sodelovanja JSV pri digitalizaciji vinogradniškega območja

32	Sestanek ukrepi KOPOP	4.10., KGZ GO	- oblikovanje ukrepov KOPOP, IPG
33	Unesco zaščita vinogradniške krajine	11.10., Dobrovo	- sodelovanje JSV pri oblikovanju strokovnega besedila
34	Sestanek MKGP	14.10., Ljubljana	- sodelovanje na predstavitvi ukrepov SOPO in KOPOP
35	Sestanek JSV razširjena skupina	5.11., Ljubljana	- organizacija in izvedba JSV sestanka za razširjeno strokovno skupino
36	Sestanek JSV KOPOP	8.11., Dobrovo	- usklajevanje KOPOP in SOPO ukrepov SKP 2023-2027
37	Sestanek izvajalci, podizvajalci JSV	10.11., Ljubljana	- organizacija sestanka JSV za uskladitev in oblikovanja programa JSV 2022
38	Sestanek JSV KOPOP	10.11., Vinakoper	- usklajevanje KOPOP in SOPO ukrepov SKP 2023-2027
39	Sestanek JSV	11. 11., STS Ivanjковci	- program JSV 2022
40	Poskus JSV sodelovanje	12.11., Dobrovo	- sodelovanje JSV pri poskusu IPG, EKO in Biodinamični pridelavi

Opravljenе aktivnosti v okviru koordinacije JSV 2021:

1. strokovno vodenje in tehnična koordinacija javne službe (organizacija in vodenje koordinacijskih sestankov, organizacija strokovnih sestankov, objavljane informacij ter rezultatov JSV na spletni strani:
i.) webinarji – delo JSV, Tolerantne sorte Primorske, Tolerantne sorte Podravja in Posavja, EKO vinogradništvo in vinarstvo
ii.) sestanki MKGP – Javne službe, Svet za vinogradništvo in vinarstvo
iii.) objava rezultatov in zapisnikov na spletni strani JSV

2. sodelovanje z ministrstvom in drugimi ministrstvi pri pripravi nacionalne strategije ter nacionalne zakonodaje na področju dela javne službe:
i.) udeležba na sestankih MKGP,
ii.) udeležba na strateškem svetu za V&V,
iii.) posodobitev Metodologije klonske selekcije
iv.) strokovna mnenja o kriznih ukrepih MKGP za vinogradništvo in vinarstvo
v.) sodelovanje pri oblikovanju SSPR

3. priprava letnega programa dela javne službe in poročila o delu javne službe ter spremljanje njegovih ciljev in kazalnikov, spremljanje ter analiziranje stanja na področju dela javne službe:
i.) udeležba pri pripravi letnega programa JSV,
ii.) udeležba pri pripravi poročil aktivnosti in rezultatov JSV 2020 in 2021
iv.) monitoring in kontrola doseženih ciljev in kazalnikov JSV 2021

4. izvajanje oziroma koordinacija usposabljanj in prikazov poskusov iz nalog javne službe in njihovih rezultatov kmetijskim svetovalcem, tehnologom podjetij in pridelovalcem:
i.) webinarji o Tolerantnih sortah Primorske, Podravja in Posavja
ii.) webinarji o delu in aktivnostih, rezultatih JSV 2020
iii.) sestanki o možnostih sodelovanja JSV pri digitalizaciji vinogradništva in vinarstva (Brda, Koper itd.)
iv.) sestanki o možnostih sodelovanja JSV pri UNESCO Brda-Collio in FAO-GIAHS Brda-Collio-Cuei

5. pripravljanje in izvajanje strokovnih posvetov na področju dela javne službe in objavljane informacijskega materiala v medijih:
i.) strokovna mnenja na delavnicah na Dobrovem in v Kopru - uporabniki
ii.) podajanje izjave v kmetijski oddaji na RTV SLO1

6. sodelovanje na drugih strokovnih srečanjih na mednarodni, nacionalni in lokalni ravni:
i.) sodelovanje na OIV sestankih, delavnicah

7. vključevanje vsebin iz dejavnosti javne službe v primarno in sekundarno raven izobraževanja in sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami, tako da se dijakom in študentom omogoči opravljanje prakse

- vključevanje izobraževalnih organizacij v strokovne sestanke, sodelovanje z izobraževalnimi inštitucijami tudi glede možnosti opravljanja prakse, diplome:

i.) predstavitev organizacije in aktivnosti ter rezultatov JSV na predavanjih študentov VSŠ, UNI in MSc študijev kmetijstva

ii.) vključitev študentov, diplomantov v strokovno delo in raziskovanje ter opravljanje prakse v okviru aktivnosti JSV

iii.) predstavitev JSV v srednjih kmetijskih šolah

4. INVESTICIJE

Postavili smo lopo – nadstrešnico ob rastlinjaku za spravilo traktorskih priključkov. Nabavili smo črpalko in cev za namakanje trsnice. Nabavili smo baterijsko vezalko za vez šparonov, akumulatorsko škropilnico, kolorimeter – instrument za merjenje obarvanosti grozdja in hladilnik. Dogovorili smo se za najem dodatnega pisarniškega prostora, ga kompletno uredili – pobelili, obnovili parket, uredili ogrevanje in postavili klimo ter opremili s pisarniško opremo.

5. Prenos znanja, ostale naloge

5.1 Prenos znanja

Težave zaradi virusa COVID-19 so se nadaljevale in vplivale predvsem na aktivnosti pri prenosu znanja. Kljub temu smo konec avgusta – začetek septembra organizirali Teden odprtih vrat za individualne ogledе vinogradov po predhodnem dogovoru. Skupno se je odzvalo 15 obiskovalcev, večinoma so prišli posamično, dve skupini sta bili številčnejši, po 3 oz. 4 obiskovalci skupaj. Izkušnja je zelo pozitivna, saj sem na ta način obiskovalcem namenila več časa kot pri običajnih dnevih odprtih vrat, z vsakim sem se zadržala vsaj po 2 uri, temeljito smo pogledali vinograde in sorte ki so jih zanimale. Presenetilo me je, da so bili vsi izjemno zainteresirani, pripravljeni in s številnimi strokovnimi vprašanji in razmišljanji.

Pripravili smo manjšo razstavo namiznega grozdja, v sklopu praznika grozdja in vina v Dornberku.

V Vrhpolju smo pripravili skupni sestanek vseh nosilcev strokovnih nalog Javne službe za vinogradništvo, v okviru katerega smo si najprej ogledali kolekcijo klonskih kandidatov, kolekcijo lokalnih sort – genska banka vinske trte in tolerantne sorte. Sestanek smo nadaljevali v Vrhpolju, kjer smo skupaj pripravili degustacijo vin pridelanih v STS Vrhpolje, Ivanjkovci in na KIS.

Napisala in izdelala sem tehnološke liste za sorte, na novo vpisane v trsni izbor za Primorsko – Marselan in tolerantne sorte Merlot kanthus, Fleurtai in Soreli.

Pripravila sem predavanje o tolerantnih vinskih sortah – izobraževanje v okviru JSV za Primorsko in predavanje o namiznih sortah za udeležence sadjarskega tečaja.

Na terenskih vajah so bile 3 skupine študentov iz BF UL in skupina študentov iz UNG – Visoka šola za vinogradništvo in vinarstvo.

Pripravila sem 2 strokovna prispevka o klonski selekciji - za Radio Koper in za kmetijsko oddajo za Radio Slovenija. Poleti sem pripravila strokovni prispevek o namiznih sortah za Radio Koper. Napisala sem prispevek o sortah za Kmečki glas.

Sodelovala sem pri pripravi SKP – ukrepi SOPO in KOPOP in skupaj s koordinatorjem sva pripravljala seznam ukrepov, udeležila sem se več sestankov.

5.2 Tolerantne sorte

Na Pouzelcah oskrbujemo manjši vinograd zasajen s tolerantnimi vinskimi sortami. Postopoma smo od leta 2013 do leta 2020 posadili 18 različnih sort, vsa leta spremljamo rast in rodnost in pridobivamo izkušnje in podatke o odpornosti na bolezni in o kakovosti grozdja in vina. Nosilec naloge introdukcija vinskih tolerantnih sort je KIS, mi pa smo podizvajalci naloge. V letu 2021 smo spremljali dozorevanje vseh posajenih sort in predelali v vino 3 tolerantne sorte: Sauvignon 30.080, Cabernet eidos in Merlot khorus. Ob trgatvi smo tehtali pridelek, prešteli grozdje in naredili mikroviniifikacijo. Rezultate opazovanj in vina predstavljamo zainteresiranim vinogradnikom in sodelujemo s strokovnjaki iz Italije, ki so sodelovali pri nastanku teh sort. Rezultat dosedanje introdukcije so vpisane tri sorte v trsni izbor za vse 4 vinorodne okoliše Primorske: Fleurtai, Soreli in Merlot kanthus. Prispevali smo vzorce vin tolerantnih sort za degustacijo v Rauscedu in skupaj s koordinatorjem Denisom Rusjanom sva se udeležila degustacije vin tolerantnih sort iz različnih pridelovalnih območij.

5.3 Namizne sorte

Odkar smo posadili manjšo kolekcijo tolerantnih namiznih sort na Pouzelcah – skupno 22 sort, postopoma tudi na tem področju pridobivamo izkušnje in lažje, na podlagi izkušenj svetujemo pridelovalcem. Skupaj s Sadjarskim centrom Bilje oskrbujemo vinograd na lokaciji Vogrsko, kjer je

posajenih 800 trt 18 različnih namiznih tolerantnih sort. Pomagali smo pri zimski in poletni rezi in obdelavi tal v vrsti.

5.4 Tehnološki poskus na sorti Merlot v vinorodni deželi Primorska – nosilec KIS

Poskus poteka na klonskih kandidatih sorte Merlot posajeni v kolekcijskem vinogradu na Pouzelcah in trte smo redno oskrbovali. Spremljali smo fenološke faze, rast in dozorevanje, ter spremljali in beležili pojav bolezni in škodljivcev. Sodelovali smo pri trgatvi, ki je potekala v treh terminih v tedenskih razmikih in pomagali pri številu grozdja in tehtanju pridelka.

5.5 Genska banka

V sklopu nalog Javne službe rastlinske genske banke na področju vinske trte sodelujemo pri pripravi ampelografskih opisov izbranih akcesij posajenih v naši kolekciji lokalnih sort. V letu 2021 smo jih opravili v dveh terminih – po zaključenem cvetenju in v času dozorevanja, pred trgatvijo. V okviru projekta vezanega na Gensko banko vinske trte smo nabrali veliko število vzorcev trt v kolekciji lokalnih sort za nadaljnje analize in genotipizacijo. Udeležila sem se sestanka na temo Genske banke vinske trte, kjer smo se dogovarjali o nadaljnjem delu na tem področju. Pogovarjamo se o posebnem statusu starih lokalnih sort ali možnosti vpisa v seznam ohranjevalnih sort. Prepričani smo, da bo kolekcija imela pravi namen in omogočala ohranjanje lokalnih sort šele takrat, ko bodo urejeni pogoji za razmnoževanje in se bodo sorte iz obstoječe kolekcije razširile k posameznim pridelovalcem po celi Primorski.

5.6 Uradni pregledi

Na podlagi pogodbe sem opravila uradne preglede v sklopu uradnega potrjevanja razmnoževalnega materiala trte. Opravila sem kontrolo trsnic, matičnih vinogradov in matičnjakov in pripravila zapisnike.

5.7 Bolezni lesa vinske trte

V sodelovanju s Službo za varstvo rastlin smo nadaljevali s preizkušanjem inovativnih ukrepov zdravljenja obolelih trt - vbrizgavanje vodikovega peroksida v debela obolelih trt. Poleg tega smo nadaljevali z inovativno zimsko rezjo, kot enim od ukrepov za preprečevanje bolezni lesa vinske trte.

5.8 Sodelovanje pri projektih

Sodelujem pri projektu Ecovinegoals na temo agroekologija v vinogradništvu in v sklopu projekta smo pripravili delavnico o vročem kompostiranju, kjer smo terenski del izvedli na zemljišču STS Vrhpolje. V sklopu projekta sem se udeležila tudi študijskega potovanja v Trentino in na Kreto.

Za potrebe poskusa v sklopu projekta Aqcuavitis (KIS in KGZ Nova Gorica – Kmetijska svetovalna služba) smo posejali različne mešanice, primerne za pomladansko setev in obenem za preizkušanje rastlin primernih za zeleno gnojenje oz. za kratkotrajno ozelenitev. Pred tem smo pomagali pri jemanju vzorcev tal za kemično in mehansko analizo.

Sodelujemo z Univerzo Nova Gorica – projekt Plasticgrape – v vinogradu smo odstopili nekaj prostora za lonce posajene s trtami, ki jih v vegetaciji redno škropimo.

Priloga: Finančno poročilo

Pripravili:

Andreja Škvarč, vodja STS Vrhpolje (nalogi 1, 2, 4 in 5)

Denis Rusjan, strokovno tehnični koordinator (naloga 3)

Zorko Kaltnekar, računovodja (finančno poročilo)

Direktor:

Branimir Radikon dipl.ekon.,inž.agr.